

INFO

**Každý pátek
v postní době křížová cesta
v kapucínském kostele
po večerní mši svaté.**

Popeleční středa

Ve středu 13. února
popeleční středou začínáme
postní dobu.

Mše svatá s žehnáním popela
a udělováním popelce
se bude konat v 18 hodin
v kapucínském kostele
na nám. Míru.

Pravidelný pořad bohoslužeb

v Mělníku a okolí

Neděle:

- 8.00 - kostel sv. Vavřince
na Pšovce
- 9.30 - kostel sv. Petra a Pavla
(Na Vyhlídce)
- 11.00 - kostel Narození Panny
Marie v Zábouři
- 18.00 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

Úterý:

- 17.00 - kostel kapucínů
(nám. Míru)

Středa:

- 7.30 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

Čtvrtek:

- 7.30 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

Pátek:

- 16.30 - kostel kapucínů
(nám. Míru) - adorace
nejsvětější svátosti

- 17.00 - mše sv.

Sobota:

- 7.30 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)
- 17.00 - kostel sv. Václava
ve Vysoké (mše
s nedělní platností)

Mělník

Pšovka

Zábouři

Vysoká

Šemanovice

Medonosy

Proč si v postní době něco odpírat?

Otevřít srdce lásce k Bohu a bližnímu

Jaký smysl má pro nás křesťany odpírat si to, co je samo o sobě dobré a užitečné? Bible a celá křesťanská tradice učí, že půst je velkou pomocí v předcházení zlému jednání a hříchu. Ježíš ukazuje hluboký smysl postu: pravý půst je v plnění vůle Nebeského otce, který „vidí i to, co je skryté“ (Mt 6,18).

Postní doba je příležitostí vrátit se k postní praxi, která pomáhá potlačit vlastní egoismus a otevřít srdce lásce k Bohu a bližnímu. Odříkání se materiálního pokrmu, sytícího tělo, připravuje člověka, aby naslouchal Kristu a sytil se jeho slovem spásy. Postem a modlitbou Bohu dovolujeme, aby přicházel On sám sytit nejhlubší hlad, který zakoušíme ve svém nitru: hlad a žízeň po Bohu.

Zřící se něčeho ve prospěch druhých

Postní doba nám umožňuje uvědomit si těžkou situaci mnoha lidí a napodobovat jednání Dobrého Samaritána. Můžeme se dobrovolně zřít něčeho ve prospěch druhých. Vyzývám vás proto, abyste se v postní době zaměřili na osobní i společný půst, na naslouchání Božímu slovu, na modlitbu a dobročinnost. Sbírkový pro chudé z toho, co jsme si sami odřekli, jsou totiž prastarou praxí církve od jejích počátků.

Draží bratři a sestry, otevřme svá srdce pro oživující působení Božího Slova. Postní doba ať nás skrze naslouchání Slovu, skrze modlitbu a ukázněný životní styl vede k obrácení a upřímné lásce k ostatním lidem.

Na této zemi nemáme stabilní vlast

Postní doba rozšiřuje náš horizont, orientuje nás k životu věčnému. Na této zemi jsme totiž jen poutníci, nemáme zde stabilní vlast, ale hledáme tu budoucí, jak říká Bible (srov. Žid 11,16). Postní doba nám dává pochopit relativitu pozemského života a uschopňuje nás k nezbytnému odříkání a osvobození ke konání dobra.

Benedikt XVI.

POSTNÍ SBÍRKA 2013

Původ této postní sbírky je v Německu. Během postní doby se celá rodina nebo jednotlivci zřikají části svého nadbytku a šetří do sáček, které přinesou na květnou neděli do kostela. Ty jsou pak společně s obětími dary nesený k oltáři.

Nyní však k pojmu nadbytek - každý si jistě uvědomuje, které výdaje jsou pro jeho život postradatelné - ať už to jsou peníze za sladkosti, kosmetiku, alkohol apod. V dnešní době se máme dobře a půst se pro leckoho stává pouhým koloritem, tak jako k této postní době patří fialová barva. Umíme si také odříct to, co už nemusíme mít, trochu se uskromnit, a peníze ušetřené za tyto věci uložit do sáčku?

Milí farníci, letošní postní sbírku bychom věnovali na vymalování kostela v Zábouři. Dá-li Pán Bůh, letos se tam budou konat primice místního rodáka. Pokud Vám není lhostejný osud kostela v Zábouři, zapojte se, prosím, do této sbírky. Jménem farníků předem srdečně děkuji.

P. Jacek

Římskokatolická farnost Proboštství Mělník

Na Vyhlídce 18, 276 01 Mělník, mobil: 731 518 750

Spravujeme též farnosti: Mělník - Pšovka, Zábouři, Vysoká, Šemanovice, Medonosy.

Duchovní správu zabezpečují Misionáři Matky Boží z La Saletty: P. Jacek Zyzak, MS; P. Mirosław Materko, MS

Více o nás a o naší farnosti: www.saletini.cz

Na Vaše příspěvky do tohoto zpravodaje se těšíme na adrese: farnostmelnik@quick.cz; saletini@seznam.cz.
Můžete je také osobně předat duchovním správcům.

SV. LUDMILA

FARNÍ ZPRAVODAJ
POSTNÍ DOBA 2013

O postní době

Slavení Velikonoc začíná čtyřicetidenní přípravou postní doby a vine se padesáti dny velikonočního období.

Popis Ježíšových pokušení charakterizující první postní neděli je nejen v časové, ale i logické návaznosti na křest v Jordánu. Duch svatý, který sestoupil na Ježíše v okamžiku křtu, je tímtež Duchem, který jej čtyřicet dní vodí pouští (srov. Lk 4,1).

Tajemství oblaku vyplňuje liturgii druhé postní neděle, od prvního čtení modlitby se čtením až po evangelium mše svaté. Duch, který jako oblakový sloup vedl izraelský národ na poušti a který podnítil Ježíše, aby zahájil svou službu vítězstvím nad dáblými úskoky, vede nyní církev postní cestou k Velikonocům.

Třetí, čtvrtá a pátá neděle roku C tvoří smírné putování církve s vrcholem velikonočního slavení. V přípravě na jubileum 2000 připomínaly tyto neděle milosrdenství Páně (srov. Tertio millennio adveniente 11), které „očisťuje naše srdce Duchem svatým a upevňuje v lásce“. V prosbách ranních chval se často vrací naléhavá prosba k Pánu, aby nás obnovil silou Ducha.

Dopoledne Zeleného čtvrtku jsou ve znamení mše se svěcením olejí, jež jsou zvláště žehnáním křížma předejrou a přípravou na zvlášť posvátnou noc, totiž na velikonoční vigílii. Preface této mše mimo jiné dobře objasňuje účast církve na jediném kněžství Krista, který byl pomazáním Ducha svatého ustanoven Veleknězem nové a věčné smlouvy.

Postní cesta je inspirována také eschatologickou perspektivou exilu (srov. první čtení páté neděle: Iz 43,16-21). Ve svém pozemském putování k věčné vlasti jsme neustále vystaveni svodům hříchu a podrobeni zkouškám, které prověřují náš duchovní pokrok. Námaha boje je oživována nadějí na účast na Kristově vítězství. Připomíná to sv. Augustin ve druhém čtení modlitby se čtením první neděle postní: „Pán se rozhodl, že kvůli nám, kteří jsme jeho tělem, sám předem půjde naší cestou v tom svém těle, ve kterém zemřel, vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa; aby tak údy s důvěrou očekávaly, že i ony se dostanou tam, kam je přešla hlava“. Naděje vlevá odvahu a mír do srdcí věřících, vědomých si, že Bůh pro ně udělal veliké věci (srov. sponsoriální žalm páté neděle postní); kdo totiž doufá v Hospodina, nebude zahanben, protože „Hospodin je milosrdný a milostivý, shovívavý a nadmíru dobrotivý“.

V postních textech zaznívá tu a tam i střídmá zmínka o Panně Marii. V prosbách sobotních ranních chval a prvních nešpor z neděle je Matka Páně vzývána jako útočiště hříšníků a vzor v následování Ježíše pro všechny učedníky. Nepotřebovala-li Přesvatá obrácení a očistění, i ona „se ubírala cestou víry“ v naději a lásce. Svým příkladem a svou přímluvou Maria provází církev na cestě k Velikonocům: je-li postní doba památkou Ježíšova putování směrem ke smrti a vzkříšení, je také připomínkou dokonale prožívaného putování víry jeho svaté Matky až pod kříž Syna v oběti poslušnosti tajemnému plánu Otce. Obět Panny

spojenou s obětí Syna připomíná druhé čtení modlitby se čtením Zeleného čtvrtku: „(Kristus) přišel z nebe na zem kvůli trpícímu člověku. Toho si oblékl v panenském lůně a jako člověk přišel na svět. (...) Vzal na sebe utrpení trpícího člověka a tělesná utrpení zničil. A duchem, který nemohl zemřít, usmrtil vražednou smrt (...). Kristus je ten nový beránek, který neotevřel ústa, ten beránek zabitý, narozený z Marie, krásné ovečky”.

„Křesťan naplňuje postní dobu tím, že se neustále nechává vést Božím slovem a osvojuje si charakteristické projevy pokání (půst, almužna, modlitba), které je třeba nově vidět ve světle slov Pavla VI., která pronesl o Velikonocích 1967: „Každý musí zpytovat své svědomí, které poukazuje na nové požadavky dnešní doby”.

Tajemství postní doby prožívané v každodenním životě Postní praxe

Křesťan naplňuje postní dobu tím, že se neustále nechává vést Božím slovem a osvojuje si charakteristické projevy pokání (půst, almužna, modlitba), které je třeba nově vidět ve světle slov Pavla VI., která pronesl o Velikonocích 1967: „Každý musí zpytovat své svědomí, které poukazuje na nové požadavky dnešní doby”.

Půst má nepochybně tělesný rozměr a kromě odepření si některých jídel se může dotýkat tabáku, zábavy apod. To ale není podstata postu, nýbrž vnější znamení vnitřní dispozice srdce. Všechny vnější projevy mají dosvědčovat spasitelný obsah svatého postu:

Půst je znamením toho, že žijeme z Božího slova. Kdo se nechce sytit Božím slovem, nepostí se opravdově. Ambroziánská liturgie říká: „Ty nás nesytíš pouze pozemským pokrmem, ale každým svým svatým slovem” po vzoru Krista, který „víc než po pokrmu toužil po svatosti srdcí; jeho pokrm osvobozuje národy, jeho pokrmem je konat vůli Otce”.

Půst je znamením naší ochoty pracovat na zadostiučinění. „Nepostíme se kvůli vzkříšení ani kvůli kříži, ale kvůli svým hříchům, vždyť se přibližujeme ke svatým tajemstvím” (sv. Jan Zlatoústý).

Půst je znamením, že se zříkáme hříchu. „Skutečně veliký půst, který se týká všech lidí, je zřeknout se všech nepravostí a nezřízených žádostí světa. To je dokonalý půst. (...) Jedině tehdy, když správně žijeme v tomto světě a zříkáme se nepravostí a nezřízených žádostí, skutečně dodržujeme čtyřicetidenní půst” (sv. Augustin).

Almužna je ovocem postu i všech omezení, která jsou s ním spojena. Nejedná se ale o pouhou snahu zajistit přežití těm, kdo nespravedlivě trpí. Dnes se křesťanská almužna musí spojit s úsilím o nastolení spravedlnosti a obnovu společenských struktur. Takto chápaná almužna se stává nástrojem, jímž křesťané prosazují nastolení nového společenského řádu.

Modlitba take má původ v postu, prožívaném ve světle Božího slova. Rodí se jediné tam, kde člověk vytrvale naslouchá Božímu slovu - především ve společenství. V době postní se křesťané, rodiny a ostatní společenství mají častěji shromažďovat kolem Písma svatého, hledat nové možnosti vzájemného naslouchání (proč třeba občas nevypnout večer televizi?) a svým společným „Amen” odpovídat na pozvání Boha smlouvy.

G. Zevini

Tajemství postní doby slavené v liturgii

V době postní slavíme tajemství vyjítí (exodu) Izraele, jehož dovršením je Ježíšovo vyjítí „z tohoto světa k Otci”, který dnes znovu prožíváme v církvi.

Starozákonní Izrael, lid povoláný Bohem, nastoupil svou cestu vstříc svobodě pod vedením Mojžíše. Šel na poušť, aby tam slyšel Boží hlas (Jer 7,23) a naučil se žít podle Božího slova. „Mojžíš se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí, když přijal Zákon... stačilo mu Boží slovo a světlo Ducha, které do něj sestupovalo” (Ambroziánská preface).

Kristus navazuje na Mojžíšovo putování pouští a přivádí je k dovršení, neboť vede a osvobozuje všechny lidi. Svým postem ukazuje,

že je naprosto svobodný a nade všechno povznesený a že umí žít z jiného „chleba” - „z každého slova, které vychází z Božích úst” (Mt 4,14). Jeho pokrmem je konat vůli Boha Otce. Na rozdíl od prvního člověka, který nepřijal Boží záměr s lidstvem a stal se otrokem, Ježíš jakožto nový Adam zcela a bezvýhradně přijímá Boží vůli, která jej ustanovuje pánem všeho a všech: i andělé mu budou sloužit (srov. Mt 4,11).

Církev tato tajemství Kristova exodu a postu slaví a snaží se obnovit svůj život. Celou dobu postní prožívá spolu s katechumeny, kteří se připravují na přijetí svátostí uvedení do křesťanského života a na nový životní styl podle evangelia. Prostřednictvím jednotlivých obřadů doby postní (vyvolení, skrutinia, odevzdání Vyznání víry a modlitby Páně) pracují katechumeni na své očistě a osvětlení, které je přivádějí k velikonočním svátostem (křestní putování). Církev prožívá tento čas obnovy ve znamení očisty od hříchů spolu se všemi kajícíky, kteří poté, co přijali křest, poznávají, že se musí usmířit s Bohem i s lidmi. V závěru postní doby bude církev - v souladu s dávnou tradicí - oslavovat usmíření za účasti všech „svatých” (kající putování). Církev slaví postní dobu se všemi lidmi: usiluje o stále hlubší obnovu, obrací svůj zrak ke Kristu a k jeho horoucí lásce k Otci a k lidem a snaží se být „setbou”, která padá do země, umírá a přináší mnohý užitek (velikonoční putování).

Slavit v době postní eucharistii znamená:

- s Izraelem a Ježíšem (pod jeho vedením a inspirování jeho kázáním) znovu projít pouští, místem zkoušek a upevnění víry;

- naučit se denně žít z chleba pouště - ze Slova, kterým je sám Kristus;

- snažit se o očistu svého nitra skrze přijetí daru Kristovy krve a skrze postní askezi;

- rozhodněji si osvojit synovskou poslušnost vůči Otci a schopnost darovat se bližním, neboť v tom tkví podstata duchovní oběti.

Tak budeme moci o Veliké noci obnovit své křestní závazky a „přejít” k novému životu Ježíše, vzkříšeného Pána, ke slávě Otce a v jednotě Ducha svatého.

G. Zevini

Pravidla pro postní dobu a půst

Půst je doba výjimečná! Mnohdy se nám stává, že během roku jen s velikým vypětím nacházíme čas na blízké – partnera, děti, přátele. Proto vyhlížíme např. čas dovolené, kdy konečně můžeme být spolu. V podobném významu se odehrává i doba postní. Během roku nám totiž často uniká čas na modlitbu a prostor pro Boha. Proto již více jak sedmnáct set let církev praktikuje jako přípravu na Velikonoce postní dobu, která má tři sloupy: Modlitbu, půst a almužnu. V postu nejde ani tolik o jídlo, jak se populárně lidé domnívají. Jde mnohem více o čas, o vytvoření prostoru pro Boha. Právě v období postní doby jsme pozváni hledat více času na Boha. Zřeknutí se jídla či zábavy má vést k plné soustředěnosti na Boha ještě jinými prostředky než jen modlitbou. Je to čas přípravy, vnitřního probuzení, oživení naděje a touhy.

Půst „zdrženlivosti“ a půst „újmy“

Protože jde o touhu po intenzitě vztahu s Bohem nejen jednotlivců, ale celého společenství, spojujeme se na začátku Postní doby (na Popeleční středu) a uprostřed Velikonočního tridua (na Velký pátek) společným půstem „zdrženlivosti“ a také „újmy“. „Zdrženlivost“ se vztahuje na maso teplokrevných zvířat, protože byla v tradici vždy považována za určitý komfort v běžné stravě. Ryby byly naopak chápány jako pokrm chudých a půst zdrženlivosti se na ně nevztahuje. Tento půst se týká všech křesťanů od 14 let. Na Popeleční středu a Velký pátek jsou dospělí křesťané (od 18 do 60 let), kteří nejsou nemocní, vázáni také půstem „újmy“, což znamená, že pouze jednou za den se smí najíst do sytosti. Tento výraz nabídnutí sebe sama Bohu, je také cestou sebeovládání a navíc prostředky ušetřené postem shromažďujeme pro nějaký charitativní účel. Tyto ušetřené prostředky se slavnostně přinášejí na Zelený čtvrtek při večerní liturgii jako výraz solidarity našeho společenství s těmi, kteří jsou v nouzi.

Michal Němeček

Text církevního práva k tématu postu

Kán. 1249: Všichni křesťané, každý svým způsobem, jsou z božího zákona povinni činit pokání; aby se všichni určitým zachováváním pokání navzájem spojili, stanovují se

dny pokání, v nichž se křesťané zvláště věnují modlitbě, konají skutky zbožnosti a lásky a také sebezápor tím, že své vlastní povinnosti věrněji plní a že zachovávají pokání újmou a zdrženlivostí od pokrmů podle následujících kánonů.

Kán. 1250: Dny a doby pokání v celé církvi jsou jednotlivé pátky během celého roku a doba postní.

Kán. 1251: Pokání zdrženlivosti od masa nebo jiného pokrmu podle předpisů biskupské konference se zachovává každý pátek v roce, pokud nepřipadne na den slavnosti; pokání zdrženlivostí i újmou se zachovává na Popeleční středu a na Velký pátek, v den utrpení a smrti našeho Pána Ježíše Krista.

Kán. 1252: Zákonem pokání zdrženlivosti jsou vázáni osoby od dovršeného čtrnáctého věku: zákonem pokání jsou vázáni všichni zletilí až do započatého šedesátého roku. Pastýři duší a rodiče dbají, aby také ti, kteří nejsou vázáni zákonem pokání zdrženlivostí a újmou z důvodu nezletilosti, byli vychováváni k správnému pochopení pokání.

Kodex kanonického práva

Co je důležitější než půst

My křesťané vlastně ani nemáme nějaký vzor velkého postu. Ježíš nebyl vychrtlý asketa. Neodmítl žádné pozvání k jídlu, neodolal dobře propečené rybě na břehu Genezaretského jezera, dokonce ho obviňovali z toho, že je žrout a pijan vína. Jen jedinkrát se postil, hned na počátku své veřejné činnosti, když si chtěl udělat jasno ve svém poslání.

Ale jinak? Jinak Ježíš smýšlel v duchu proroka Izaiáše. Ten vkládá Bohu do úst slova: „Hle, k sváru a hádce se postíte a bijete zločinnou pěstí. Přestaňte se takhle postit, a váš hlas bude slyšet až do výšin. Je tohle půst, jaký se mně líbí, den, v němž se člověk umrtvuje? ... Či není půst, jaký si přeji, spíš toto: rozvázat nespravedlivá pouta, uvolnit uzly jha, utiskované propustit na svobodu, zlomit každé jařmo? Lámat svůj chléb hladovému, popřát pohostinství bloudícím ubožákům... neodmítat pomoc svému bližnímu?“ (Iz 58,4–7). Ano, to všechno je skutečně důležitější než půst. A než snaha zhubnout.

